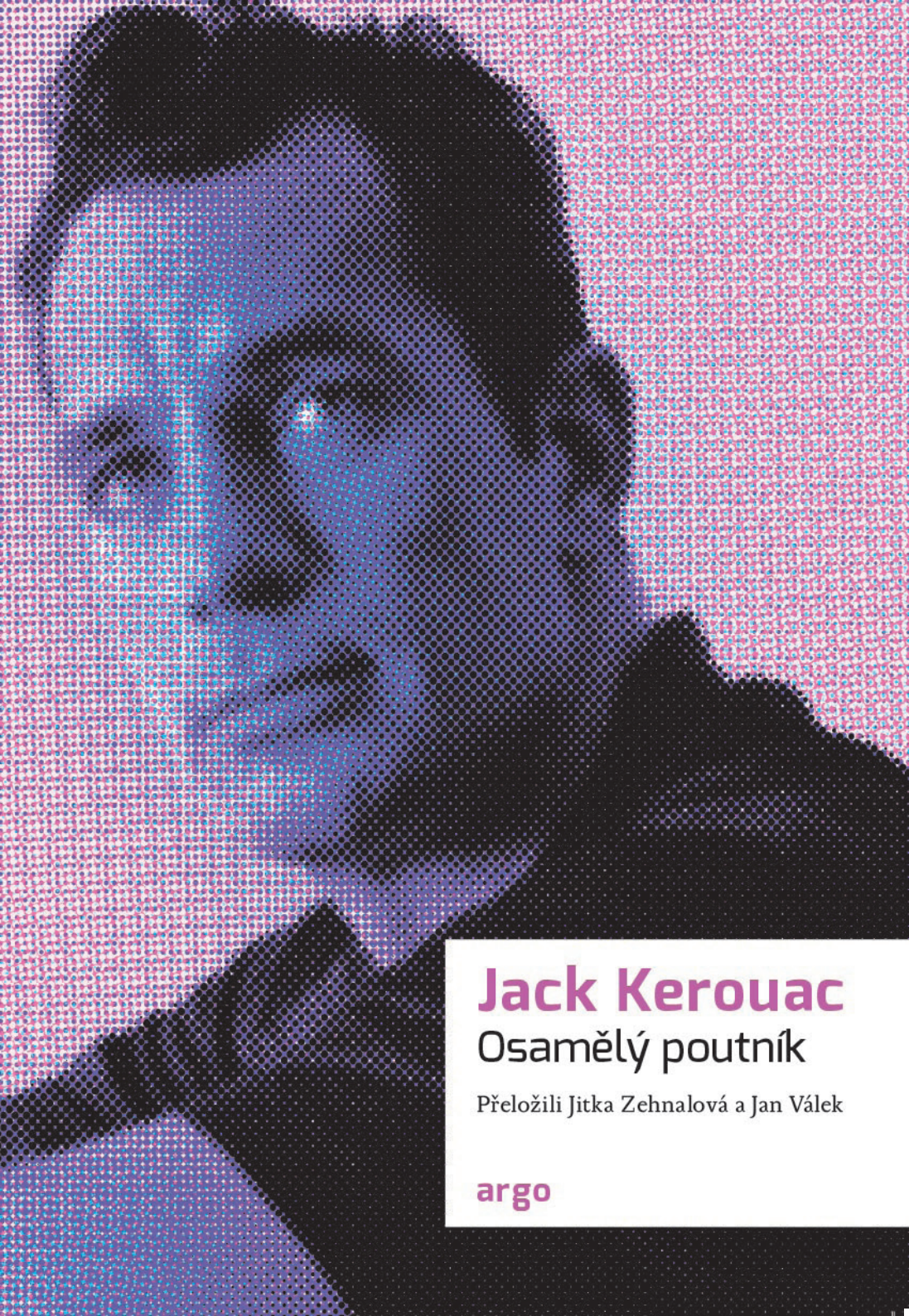

Jack Kerouac

Osamělý poutník

Přeložili Jitka Zehnalová a Jan Válek

argo

Jack Kerouac

Jack Kerouac

**Osamělý
poutník**

přeložili Jitka Zehnalová a Jan Válek

Argo

Edici spisů Jacka Kerouaca řídí Petr Onufer

LONESOME TRAVELER by Jack Kerouac

All rights reserved

Copyright © 1960, Estate of Jack Kerouac

Translation © Jitka Zehnalová, Jan Válek – heirs, 2024

Afterword © Matthew Sweney, 2024

Czech edition © Argo, 2024

ISBN 978-80-257-4535-9 (váz.)

ISBN 978-80-257-4665-3 (e-kniha)

Předmluva autora

JMÉNO Jack Kerouac

NÁRODNOST Francouzskoamerická

MÍSTO NAROZENÍ Lowell, Massachusetts

DATUM NAROZENÍ 12. března 1922

VZDĚLÁNÍ (navštěvované školy, odborné kurzy, dosažené tituly, doba studia)

Střední škola v Lowellu, Massachusetts; Chlapecká škola Horace Manna; Kolumbijská univerzita (1940-42); Nová škola sociálního výzkumu (1948-49). Humanitní obory, tituly žádné (1936-49). Na Kolumbii „výborná“ z anglické literatury od Marka Van Dorena (seminář Shakespeare). – „Nedostatečná“ z chemie. Průměrný prospěch na Chlapecké škole Horace Manna 92 (1939-40). Fotbal v univerzitních mužstvech. Taky atletika, baseball, šachy.

RODINNÝ STAV Ženatý ani náhodou

POČET DĚTÍ 0

HLAVNÍ ZAMĚSTNÁNÍ A/NEBO PRACOVNÍ POMĚRY

Všechno možné: Kupříkladu: lodní kuchař, obsluha čerpací stanice, lodník, sportovní novinář (deník *Lowell Sun*), brzdař na dráze, scenárista u 20toho Century Fox v N.Y., prodavač limonády, dělník na seřaďovacím nádraží a taky v úschovně zavazadel, sběrač bavlny, stěhovák, v roce 1942 klempířský učeň v Pentagonu, v roce 1956 požární hlídka u lesní správy, stavební dělník (1941).

ZÁJMY, KONÍČKY Vymyslel jsem vlastní neskutečně komplikovaný karetní baseball a právě mám rozehranou celou jednu sezónu se 154 zápasy mezi osmi družstvy a kompletně se vším všudy včetně průměrných počtů dobrých odpalů a oběhů atd.

SPORT Dělal jsem všechno kromě tenisu, lakrosu a veslování.

ZVLÁŠTNÍ ZÁLIBY Holky

UVEĎTE PROSÍM STRUČNÝ ŽIVOTOPIS

Krásné dětství, otec byl tiskař v Lowellu, ve dne i po nocích jsem se toulal po polích a kolem řeky, psal ve svém pokoji krátké romány, první v jedenácti, taky jsem si vedl podrobné deníky a ve vlastních „novinách“ psal o imaginárních koňských dostizích a baseballu a o fotbale (zachycuje to román *Doktor Sax*). – Dobré základy vzdělání mi dali jezuitští bratři na Církevní škole Sv. Josefa v Lowellu, díky tomu jsem pak mohl přeskocit šestou třídu; jako dítě jsem s rodinou byl v Quebecu, v Montrealu; v jedenácti jsem od starosty města Lawrence v Massachusetts, Billyho Whitea, dostal koně a vozil na něm všechny děcka ze sousedství, kůň nakonec utekl. S matkou a tetou jsme chodili na dlouhé noční procházky pod starými stromy Nové Anglie. Dobře jsem poslouchal, jak spolu klevetily. V sedmnácti jsem se rozhodl stát se spisovatelem, ovlivnil mě Sebastian Sampas, místní mladý básník, později padl na pláži Anzio; v osmnácti jsem četl životopis Jacka Londona a rozhodl se stát se taky dobrodruhem a osamělým poutníkem; ranými literárními vlivy byli Saroyan a Hemingway, později Wolfe (když jsem si v prváku na Kolumbii při fotbale zlomil nohu, četl jsem Toma Wolfa a o berlích probelhal jeho New York). Ovlivnil mě starší bratr Gerard Kerouac, který zemřel v roce 1926 v devíti letech, když mně byly čtyři, v dětství skvělý malíř a kreslíř (bratr) – (jeptišky tvrdily, že byl taky svatý), – (zachycuje to chystaný román *Vize Gerarda*). – Otec byl čestný člověk plný radosti a optimismu, v posledních letech života zatrpkl kvůli Rooseveltovi a druhé světové a zemřel na rakovinu sleziny. – Matka ještě žije, já žiju s ní a vedu tak trochu řeholnický život, díky čemuž jsem toho už tolik napsal. Ale psal jsem taky na cestě, jako tulák, ajznbónák, v mexickém exilu, na cestách po Evropě (popisuje to *Osamělý poutník*). Mám jednu sestru, Caroline, je provdaná

za Paula E. Blaka z Hendersonu v Severní Karolíně, armádního technika, mají jednoho syna, Paula, mého synovce, který mi říká strýčku Jacku a má mě rád. – Moje matka se jmenuje Gabrielle, z jejích dlouhých povídání o Montrealu a New Hampshiru jsem pochytil všechno, co vím o přirozeném vyprávění příběhů. – Moje rodina pochází z Bretaně, naším prvním americkým předkem byl baron Alexandre Louis Lebris de Kérouac z Cornwallu v Bretani, který někdy kolem roku 1750 po vítězství Wolfa nad Montcalmem dostal půdu podél Rivière du Loup; jeho potomci si brali Indiány (kmene Mohawk a Caughnawaga), stali se z nich farmáři a pěstovali brambory; první z nich, který byl občanem Spojených států, byl můj děda Jean-Baptiste Kérouac, tesař z Nashua v New Hampshiru. – Matka mého otce byla příbuzná vynálezce Berniera – z otcovy strany jsou samí Bretonci. – Matka má normanské příjmení L'Evesque. –

První skutečný román *Maloměsto, velkoměsto* jsem napsal tradičním způsobem, zdlouhavou tříletou prací a revizemi v letech 1946 až 1948, vyšel v nakladatelství Harcourt Brace v roce 1950. – Pak jsem objevil „spontánní“ prózu a napsal takové *Podzemníky* za tři noci – *Na cestě* za tři týdny. –

Celý život jsem četl a studoval. – Na Kolumbii jsem trhl rekord v počtu zameškaných hodin, poněvadž jsem zůstal na pokoji na kolejích a psal a četl, ne zadané „klasičky“, ale třeba Louise Ferdinanda Célina. –

Vždycky jsem dělal všechno po svém. – Jsem známý jako „bláznivý tulák a anděl“ s „holou hlavou plnou prózy“. – I jako básník, autor *Mexico City Blues* (Grove, 1959). – Psaní jsem vždycky považoval za svou povinnost na zemi. Spolu s ním taky hlásání všeobecné dobroty a laskavosti, což hysteričtí kritici pod povrchem mého frenetického psaní pravdivých románů o „beatnické“ generaci jaksi

nepostřehli. – Já vlastně nejsem ani tak „beatnik“ jako střešený samotářský katolický mystik...

Můj konečný plán: poustevna v lesích, poklidné stařecké psaní, lahodné naděje Ráje (kam stejně přijde každý)...

Oblíbená stížnost na současný svět: tajtrlictví „seriózních“ lidí... neberou nic vážně a ničí tak pradávne lidské city, starší než *Time Magazine*... Dave Garroways se posmívá bílým holubicím...

UVEĎTE PROSÍM STRUČNÝ POPIS KNIHY, JEJÍ ZAMĚŘENÍ A SMYSL, JAK HO CHÁPETE VY *Osamělý poutník* je sbírka publikovaných a nepublikovaných textů, které spojuje jedno téma: cestování.

Cesty pokrývají Spojené státy od jihu přes východní a západní pobřeží až k dalekému severozápadu, zahrnují Mexiko, Maroko, Paříž, Londýn, Atlantik i Pacifik na námořních cestách a taky spoustu zajímavých lidí a měst.

Zahrnují práci na dráze, na moři, mystiku, práci v horách, prasárny, solipsismus, neukázněnost, býčí zápasy, drogy, kostely, muzea umění, ulice měst – všeho chuť života prožívaného nezávislou vzdělanou ztracenou existencí ochotnou jít kamkoliv.

Jejím zaměřením a smyslem je prostě poezie čili přirozený popis.

Přístavní mola noci bez domova

TADY DOLE NA TEMNÉ ZEMI
ještě než všichni půjdem do Nebe
VIZE AMERIKY
Všechno to stopování
Všechny ty železnice
Všechny ty návraty zpátky
do Ameriky
Přes mexické & kanadské hranice...

Můžem začít třeba pohledem na to, jak se s límcem zdviženým až ke krku a převázaným ještě šátkem, to aby přiléhal a hezky hřál, vleču přes pustá temná skladiště v přístavišti San Pedra milovaného přístavu, ropné rafinérky v té vlhké mlhavé noci o Vánocích jedenapadesátého roku smrdí jak hořící guma a vyvržené záhady Tichomořské čarodějnice, v přístavu, kde jak se tak vleču kousíček vlevo vidíš vody co se hrnou z mastného džberu zátoky obejmout kal kolem kúlů a dál a dál nad nažehlenou vodní hladinou řvou světla v příboji a světla lodí tuláckých člunů připlouvají odplouvají plynou podél poslední výspy americké pevniny. – Na širém temném oceánu, na tom divokém temném moři omámeně otáčí se obluda lodní šroub, čarodějnice povíjnice ovíjí jak svlačce smutné sofa, povíjející vlasy šustí a zhltnout se jí zachtělo nachově zelenou lásku milenců, její jméno je Smrt, loď zkázy a ztracení, zaoceánský parník *Tulák*, natřený načerno oranžové ráhnoví připlouvá teď jako duch bez hlesu jen motor se zděšeně chvěje, lano ho s kvílením připoutá v San Pedru k molu, právě dorazil přes Panamský průplav z New Yorku a na jeho palubě můj starej kámoš Deni Bleu, můžeme mu říkat třeba takhle, to kvůli němu jsem bussem jel po souši 3000 mil, poněvadž mi slíbil, že mě dostane na loď a já s nima popluju kolem světa. – A že jsem v pohodě a zas

mě chytla tulácká & nemám nic na práci, jen se tak s ksichtem občas protaženým a svým neskutečným srdcem potuluju skutečnou Amerikou, tak jsem tady, nemůžu se dočkat, už už aby ze mě byl mariňácký kuchař nebo umývač nádobí nebo roznašeč žrádla no prostě cokoli, jen když si svou příští fešáckou košili koupím v Hong Kongu nebo se zhuťákám v singapurském baru nebo vsadím na koníky v australském, je mi to načisto fuk, jen když bude odvaz a popluje se kolem světa.

Už týdný jsem na cestě, jel jsem z New Yorku na západ a ve Frisku, když jsem čekal na loď a bydlel u kámoše, přišel jsem si v předvánočním shonu v nádražní úschovně bagáže na 50 babek, no a teď jsem přífrčel těch 500 mil sem na jih z Friska jako čestný tajný host ve služebním voze prvotřídního nákladáku Zipper, to vše díky svým konexím na tamější dráze, ale teď ze mě bude jak doufám mořeplavec, tady v Pedru se naloďím na *Tuláka*, takhle si to maluju, ale nebýt téhle plavby, tak klidně budu třeba ajznboňák, učil bych se na brzdaře a vozil se tím svištícím Zipperem a bral za to ještě prachy. – Než jsem ale vyrazil, bylo mi všelijak, z ničehož nic mě zchvátil kalifornský virus typu X, vlak se řítí podél cukrově bílého tříštícího se příboje u Surfu a Tangairu a Gavioty, v obvodu co spravuje tu měsícem zalitou železnici mezi San Luis Obispo a Santa Barbarou, a já se málem nezmátořil ani natolik, abych vykoul zaprášeným okýnkem hytláku. – Moc jsem toužil si tu jízdu vychutnat, jen jsem se ale placatil na sedadle, hlavu zabořenou do zmuchlané bundy, a každý průvodčí od San José až do Los Angeles mě musel burcovat a páčit ze mě, co jsem zač, byl jsem brácha brzdaře a sám taky brzdař v Texaském obvodu, a tak kdykoliv jsem zvedl hlavu, pomyslel jsem si: „Jacku, ty vole, konečně se vezeš v hytláku kolem příboje tou nejúžasnější železnici, co se ti o ní zdály ty nejdivočejší sny, plní se ti dětskej sen, tak se koukej zmátořit a kouknout ven, na to rozpíjející se pobřeží Kalifornie, poslední výspu země rozmývanou zaprášenou hladinou stojaté vody prostírající se až k prahům a schůdkům

u dveří, vody ženoucí sem odtud až po Catteras Flapperas Voldivious a Gratteras každý ráhno lano loď Orientu, ty vole,“ když jsem ale tu makovici konečně zvedl, nebylo k vidění nic než moje naběhlá zarudlá duše a matné náznaky světla neskutečného měsíce nad neskutečným mořem a jiskřivá rtuť oblázků kolejistě, no prostě železnice ve svitu hvězd. – Ráno jsem v L.A., potácím se bágel přes rameno z nádraží do centra, na Hlavní třídě zakotvím v hotelovém pokoji, hrnu do sebe non-stop bourbon citron anacin a vleže na zádech mám vizi Ameriky bez konce – a to byl teprv začátek – a stíhám ještě si i pomyslet: „V Pedru se nalodím na *Tuláka* a vyrazím do Japonska, než bys řek švec.“ – A když jsem se pak krapet vzpamatoval, koukal jsem z okna a baštil horké prosluněné ulice vánočního L.A. a pak konečně vypadl ven a poflakoval se mezi hernami a putykami chudinské čtvrti a čekal, až *Tulák* přirazí k molu, v Pedru, kde jsem se přímo u lodního můstku měl setkat s Denim a mít s sebou bouchačku, kterou mi předem poslal.

To setkání v Pedru mělo hned několik důvodů – předem mi poslal bouchačku, v knížce, do které pečlivě vydlabal díru a pak ji úhledně zabalil a převázal provázkem a potom poslal na adresu jakési buchy z Hollywoodu, Heleny nevímjakdál, tu adresu mi dal, „Tak Kerouaku, jen co dorazíš do Hollywoodu, okamžitě namakáš za Helenou a řekneš si o ten balíček, kterej sem jí poslal, opatrně ho ve svém pokoji rozbalíš a tam bude ta bouchačka, bude nabitá, tak dávej bacha a neustřel si hnáty, strčíš ji do kapsy, slyšíš, Kerouaku, dorazilo to až do tý tvý poblbošený palice?, no a pak pro mě něco uděláš, pro svýho kamaráda Deniho, pamatuješ, jak jsme spolu chodili do školy a vymějšleli ptákoviny a způsoby jak přežít a jak splasit prachy, dokonce jsme spolu makali jako poldové a vzali si i stejnou ženskou“ (ehm ehm) „chci říct – oba jsme chtěli stejnou ženskou, Kerouaku, teď všechno visí na tobě, teď mi musíš pomoci a zachránit mě před tím běsem, Matthewem Petersem, takže přineseš tu bouchačku,“ dloube do mě prstem a důrazně vyslovuje

každické slovo a při každém z nich do mě pokaždé zas dlobne, „přineseš ji teda a hlavně se nenech chytit a za nic na světě nepropásni tu loď.“ – Ten plán byl naprosto absurdní a pro toho maniaka naprosto typický, dorazil jsem samosebou beze zbraně, dokonce jsem ani nešel za Helenou, přiklusal jsem ve své zbité bundě na poslední chvíli, už jsem viděl stěžně lodi blízko mola, kolem dokola černočerná noc, na ponurém podlouhlém prostranství obklopeném rafinérkami a ropnými cisternami plno světél, světla i na mých sešmatlaných botách, které teď vyřázely na opravdovou pouť – začala v New Yorku a směřovala za tou bláznivou lodí, ale v následujících 24 hodinách mi mělo svitnout, že se nikdy na žádnou loď nedostanu – v té chvíli jsem o tom ještě neměl potuchy, ale bylo mým údělem zůstat v Americe, napořád, na silnici, na železnici nebo na lodi, vždycky to bude jen Amerika (lodě směřující do Orientu pobafají po Mississippi, jak se ukáže později). – A tak jsem šel beze zbraně, zachumlaný do bundy před vlezlým zimním vlhkem Pedra a Long Beach, kolem dokola noc, mířil jsem za roh kolem továrny Happy Cat s trávničkem, americkou vlajkou a velkou reklamou na tuňáky před vchodem venku a uvnitř v jednom baráku dělají rybí konzervy pro lidi i pro kočky – a dál kolem matsonských přístavních mol, po Lurline ani památky – oči na stopkách pátraly po tom bídákovi Petersovi, co kvůli němu byla nutná ta bouchačka.

Bouchačková mánie souvisela s dřívějšími událostmi tohohle úmorného pozemského superbijáku, z něž tu předkládám než nepatrný kousek, ačkoliv je předlouhý, a říkám si, jak moc musí asi svět zdivočet, než člověku konečně dojde: „Všechno tady už někdy bylo.“ – On totiž Deni před časem schválně rozmlátil auták Matthewa Peterse. Vegetili tehdy spolu a ještě s bandou buchét v Hollywoodu. No prostě námořníci. Na spoustě fotek posedávají v plavkách u prosluněných bazénů a muchlají blondýny. Vysoký, tělnatý, tmavovlasý Deni cení zářivě bílé zuby ve svatouškovském úsměvu, Matthew Peters je mimořádně pohledný blondák se zachmuřeným sebevědomým výrazem,

nebo je to snad (morbidní) výraz mlčenlivého hříšníka, hrdina – té skupiny, té doby – takhle se to šušká, takhle vám to povypráví každý opilec neopilec v každém baru nebaru odtud až na druhý konec všech Tathágotových světů ve všech desíti čtvrtích vesmíru, ty historky jsou jak duchové všech komárů, co kdy žili, hutnost tohoto příběhu světa by utopila Pacifik tolikrát, kolikrát bys z jeho písečného dna zvedl zrníčko písku. Ten velký příběh, to velké hořekování, co jsem slýchal Deniho recitovat, Deniho, toho starého remcala a recitátora a jednoho z nejhanebnějších remcalů, co znám, „No jen si to představ, já se hrabal v popelnících a odpadácích po celém Hollywoodu a po nocích se jak myška plížil kolem těch nóbl činžáků a sháněl pěticientový vratný flašky a vlácel se s nima ve svém batůžku, abychom si přilepšili, když jsme v docích nemohli zavazit o práci a jako na potvoru se nemohli dostat na žádnou loď, a Matthew si klidáňko pořádal obrovský mejdany a utrácel každičkej centík, kterej já těmahle rukama vydřel, a ani jednou, ANI JEDINKRÁT jsem neslyšel jedno jediný SLŮVKO uznání – no umíš si představit, jak mi bylo, když mi pak nakonec ještě vyfouk mou holku a vyrazil s ní na flám – vplížil jsem se do garáže, kde měl to svý fáro, bez nastartování jsem s ním potichouňku vyjel, nechal ho sjet dolů ulicí a pak už jsem kamaráde frčel do Friska a lil do sebe jedno pivo za druhým – jo, já bych moh vyprávět – “ a svým nenapodobitelným způsobem vypráví dál, jak ten auták v Cucamonga v Kalifornii nabořil, čelní náraz do stromu, při kterém se málem zabil, co policajti a právníci a co bylo v novinách a co bylo za maléry a jak se nakonec dostal do Friska a na další loď a jak Matthew Peters, který ví, že to je *Tulák*, si na něj počká rovnou na molu a to právě téhle lepkavě studené noci v Pedru, s bouchačkou, nožem, parťáky, kámoši, no prostě se vším všudy. – Deni měl v úmyslu vystoupit z lodi, rozhlídnout se na všechny strany a v případě potřeby sebou prásknout o zem a já na něj měl čekat přímo u lodního můstku a bleskurychle mu podat tu bouchačku – a to všechno se mělo odehrát za temné mlhavé noci –

„No dobrá, tak povídej.“

„Dej si bacha, kamaráde.“

„Ty jsi s tím začal.“

„Dej si bacha,“ opakuje Deni tím svým zvláštním způsobem, že to „BA“ vysloví hodně nahlas a zřetelně jak rozhlasový komentátor a pak to „CHA“ řekne normálně, tenhle trik jsme oba pochytili na jedné pošahané škole, kde všichni mluvili jak v rauši a všelijak se pitvořili, tyhle nevysvětlitelné srandičky dávných školáků jsou ty tam – ovšem Deni je uprostřed téhle absurdní mlhavé noci v San Pedru neváhá použít, jako by o nic nešlo. – „Bacha,“ říká Deni, drapne mě za rameno, pevně ho svírá a vážně na mě civí, ze své výšky šesti stop a tří palců shlíží na mých ubohých pět devět, jeho tmavé oči se lesknou a každý musí hned poznat, že je to šílenec, že jeho pojetí života je něco, co nikdo nechápe a nikdy chápat nebude, ačkoliv on stejně tak může všem okolo naprosto vážně vysvětlovat svou teorii o mně a mít za naprostou tutovku, že Kerouac je obětí, „OBĚTÍ SVÝ VLASTNÍ iMAGINACE“. – Nebo může vyprávět svůj oblíbený fór o mně, má být k popukání a zatím je to ten nejsmutnější příběh, jaký kdy on nebo kdokoliv jiný vyprávěl, „Kerouac si jednou nechtěl vzít smažený kuřecí stehno a když jsem se ho ptal proč, povídá, ‚Myslím na ty ubohé hladovějící lidi v Evropě.‘ „Chacha-chaúhuhú,“ řehtá se svým úžasným ječivým smíchem, který ho vystřelí vysoko do nebe stvořeného jen pro něj, vždycky to nebe nad ním vidím, když si na něj vzpomenu, tu černočernou noc, noc kolem celého světa, noc, kdy stál na molu v Honolulu a měl na sobě navlečená pašovaná japonská kimona, čtyři kimona, a celníci ho donutili, aby si svlíknul svršky, a on tam stál v noci na molu v japonských kimonech, obrovský Deni Bleu, skleslý & strašlivě nešťastný – „Moh bych ti vyprávět příběh tak dlouhý, že bych ho nedovyprávěl ani cestou kolem světa, Kerouaku, ale dyť ty mě vůbec ty stejně vůbec nikdy neposloucháš – Kerouaku, co no tak CO řekneš těm ubohejm hladovějícím Evropanům o tý fabrice na tuňákový konzervy, EHMemh